

СЕКЦІЯ 4

СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ

Гуманенко Вікторія,

студентка групи 21-ФМБ

Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Котковський В. С., доктор наук з держ.упр, к.е.н,

в.о. завідувача кафедри соціально-політичних

та економічних дисциплін, доцент

Поява поняття інформаційний простір обумовлено зростанням потребою суспільства у безперервному інформуванні. Крім того, формування «інформаційного суспільства» тісно пов'язане з впровадженням інноваційних технологій, що скоротило час доставки інформації до аудиторії та дозволило бути в курсі всіх подій, що відбуваються в даний конкретний момент.

Поняття «інформаційний простір» та різні його аспекти широко вивчені в контексті різних сфер діяльності як з теоретичної, так і практичної точок зору. Цьому присвячені публікації багатьох учених, таких як Р. Абдеєв, М. Кастельс, В. Коломієць, Ф. Котлер, Н. Моїсєєв, М. Мізінцева, В. Попов, Г. Почепцов, Е. Тавокін, М. Хайм, Ф. Уебстер, С. Чукут, К. Шеннон, Ю. Шрейдер та ін.

Мета дослідження – обґрунтувати специфіку функціонування інформаційного простору з урахуванням соціально-економічного аспекту

Інформаційний простір доцільно визначати як вид простору, виділений на основі визнання ендегенності інформаційного фактору виробництва, що включає відносини економічних суб'єктів з приводу певних умов, ресурсів і продуктів їхньої діяльності. Поняття «інформаційний простір» органічно вписується в систему вже досить стандартних, визнаних концептів теорії інформатики, пов'язаних з локалізацією інформаційних параметрів, ознак і відносин, таких як, інформаційний ресурс та інформаційне середовище.

В умовах соціально-ринкової трансформації обмін інформацією припускає формування такого інформаційного простору, у якому складаються нові форми з'єднання факторів, що якісно відрізняються від раніше існуючих у вітчизняній економіці. Сучасна економічна теорія має потребу в осмисленні змін, що відбуваються в економічному просторі всіх рівнів під

впливом підвищення інтенсивності й розширення масштабів інформаційних взаємодій.

Перспективи світової економіки в XXI ст. визначаються характером переходу країн до нового етапу розвитку виробничих сил – від індустріальної стадії, де домінувало велике механізоване машинне виробництво, до постіндустріальної, де превалюють сфера послуг, наука, освіта і т.п., а економічну ефективність визначає використання висококваліфікованої праці, нових знань, технологій і методів управління. На базі новітніх технологій (засобів зв'язку та комунікації, комп'ютерної обробки інформації), що уособлюють сучасний етап розвитку техносфери, розвинулась нова економіка, яка істотно відрізняється від індустріальної. Вона вимагає нового бачення, нових підходів і нових планів дії, передбачає наявність умов, що стимулювали б окремих осіб і підприємства до створення наступного покоління знань, технологій, бізнес-моделей і систем динамічного керування.

У сучасному суспільстві інтенсивний доступ до інформації чи знань визначає моделі навчання, культурного самовираження та соціальної участі, надає можливості для розвитку, прискореного виходу з бідності й збереження миру. Знання стали основною силою соціальної трансформації. Відбулися глибокі зміни в соціальній структурі суспільства.

Всесвітня інформаційна мережа, знищивши монополію на інформацію, перетворила її користувачів із пасивних об'єктів інформування на активних суб'єктів самостійного відбору та поширення інформації, визначила переваги нового етапу (порівняно з інформтехнологіями 1960–80-х рр.) розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Вона сприяє інтернаціоналізації сучасного світу, усуненню стратифікації суспільства та індивідуалізації пізнання; розцінюється як фактор демократизації, засіб досягнення суспільного об'єднання та включення широких мас у єдиний соціальний простір, передумова розвитку людського потенціалу та формування конкурентних переваг.

Таким чином, наведене вище дозволяє припустити, що поняттям «інформаційний простір» у даний момент позначаються різні феномени, які зв'язані між собою наявністю інформації, а також ті, хто її виробляє, і ті, хто нею користується. Що б там не було, рівень розвитку інформаційного простору вирішальним чином впливає на економіку, так само як і економіка впливає на формування інформаційного простору. Від цього рівня значною мірою залежить поведінка людей, формування суспільно-політичної ситуації й соціальної стабільності.

У сучасних умовах, коли майже зникає межа між внутрішньою та зовнішньою політикою, укріплення державності, формування національної ідентичності та державної ідеології знаходить своє відображення у міжнародних позиціях країни. Відповідно, розвиток науково-технічної, освітньої та культурної політики має сприяти підвищенню зовнішньополітичної конкурентоспроможності країни, її просуванню на достойне місце в архітектурі міжнародних відносин майбутнього.

КОНСТИТУЦІЙНІ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЖУРНАЛІСТІВ В УКРАЇНІ

Колосовський Максим,

студент 3 курсу, групи ПР-19

Криворізького національного університету

Науковий керівник:

Шурупова К.В., кандидат юридичних наук,

доцент кафедри професійної та соціально-гуманітарної освіти

Криворізького національного університету

Гарантії реалізації прав журналістів один із пріоритетних напрямів удосконалення законодавства не тільки України, але й всього світу. Саме ця професія передбачає ризики під час здійснення професійної діяльності, які пов'язані з знаходженням працівників ЗМІ у зонах воєнних дій та надзвичайних ситуаціях. Але, на жаль, небезпека для журналістів виникає і у мирний час, коли органи державної влади, юридичні особи, і навіть громадяни перешкоджають виконанню журналістами своїх професійних обов'язків. Тому, на рівні держави повинні бути передбачені гарантії додержання прав журналістів, як осіб, діяльність яких передбачає професійний ризик.

При цьому гарантії діяльності журналістів включають в себе не тільки свободу слова, а й захист безпосередньо життя та здоров'я журналістів. Поки що статистика з цього приводу невтішна, так, наприклад, з січня по липень 2020 року, за даними Генеральної прокуратури України, зареєстровано загалом 149 кримінальних проваджень щодо злочинів, вчинених стосовно працівників засобів масової інформації. З них 14 кримінальних проваджень (з урахуванням кримінальних проваджень щодо правопорушень минулих років) були передані до суду.

Захист прав журналістів здійснюється на різних рівнях законодавства від Конституції до підзаконних актів. На рівні Конституції України, передбачено, що кожному громадянину України незалежно від його професії гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх